

ki so ravno serkali medeni sok iz cvetlic. Bil sem namreč v čitavnici (bravnici) velike britanske knjižnice — neizmerno bogate zbirke knjig vseh dôb in vseh jezikov, katerih knjig je veliko že popolnoma pozabljenih in le malokdo še bere maloktere. K tem samotnim jezerom nekdanjega slovstva toraj se zatekajo mnogi novejši pisatelji in zajemajo polne vedra klasične učenosti in ž njo zalivajo posušene potoke svojih lastnih misel.

Imajoč sedaj skrivnost v pestéh, sem se vsedel v kot in premišljeval delo te bukvarske fabrike.

Zapazim nekega meršavega bledega možiceljna, ki je premetoval in prevohoval samo najčervovedniše, z gotiškimi pismenkami tiskane bukve. Kakor se je očitno vidilo, je on skupaj kerpal tako delo globoke ali visoke učenosti, ktero delo bi si moral omisliti vsaki, ki bi hotel veljati za učenega, in bi ga moral postaviti v svoji knjižici na tako mesto, da bi ga precej zagledal vsaki, ki bi stopil va-njo, ali pa bi ga moral odpertega imeti na mizi, — sicer ga pa nikdar ne bi bilo treba brati! Vidil sem, kako je včasih jemal iz žepa kosček terdega kruha in ga glodal; ali je to bila njegova južina, ali zajterk, ali pa je s tem grizljejem krepčal svoj želodec, kateri je oslabel pri napetem mišljenji dolgočasnih reči: tega jez ne vem, in zato prepustim to reč v presojenje drugim učenim od mene.

Tam je sedel neki uren majhen možiček v svetli obleki, nježnega, mehkužnega in bérbljavega obraza, ki je bil vès podoben pisatelju, ki v prijaznosti živi z založnikom svojih del. Ko sem ga bil marljivo ogledal, sem ga spoznal nabiravca različnih del, ktere se hitro in lahko spečajo in razprodajo. Radoveden sem bil, kako izdeluje svoje blago. On je najglasneje praskal s svojim peresom in je bil najmarljiviši od vseh družih, je kukal v različne bukve, pregledoval liste rokopisov in jemal iz te knjige en kosček, iz une en kosček, besedo za besedo, versto za versto, stavek za stavkom, tukaj malo, tam nekoliko. Obsežek njegove knjige, ktero je koval, se je zdel tako mnogoversten, kakor obsežek čarovniškega kotla v Šekspirovem Makbetu: tu je bil mazinec, tam pavec, tu žabji zob, tamo kačji jezik, tu zraven njegovega vlastnega blébetanja opičja kerv gosta, da je bila juha zares dobra in tolsta.

Ali ni prav za prav, sem si mislil, to nagnjenje k tatvini pisateljem prirojeno iz dobrega namena? Ali ni to pot, ktero je izbrala previdnost, da se razširjuje in ohranjuje setev znanstva in modrosti od stoletij do stoletij v kljub neubranljivemu poginu tistih del, v katerih je najpopred klifa? Vidimo, da je mati narava skerbela modro, akoravno čudapolno, za razširjanje semena iz podnebja v podnebje po kljunih mnogoverstnih ptičev, tako, da živali, ktere na videz niso boljše od merhovine in jih same na sebi imamo za pregnane tatove v vertih in na polji, v resnici bivajo poslanci nebeški, kateri Božji blagoslov razširjujejo in obstoječega storijo. Na enaki način taki tatinski pisatelji pobirajo in sopet sejejo lepe, dobre in koristne misli starih in že pozabljenih pisateljev, da bi čez dolgo in veliko časa spet cvetele in plod obrodile. Veliko njihovih spisov doživí in storí tudi, bi rekel, preseljevanje duš, in se prikaže v novi obleki na beli dan. Kar je bilo popred kaka dolgočasna povest, se oživí v podobi zanimivega romana; stara dolgočasna pravlica se premení v nov igrokaz, in kaka suha modroslovska razprava daje gradiva za celo versto visokoletéčih, do neba kipečih preiskovanj. Tako se godí tudi pri posekanji pervobitnih gojzdov v Ameriki; kjer se poseka postaven smrekov gojzd, nadomesti smreke cel zarod hrastičev, in nikoli in nikdar se ne vidi, da posekano deblo trohnjenega drevésa ne bi rodilo množico in množico gob.

(Konec sledí.)

Prešernu.

Čul strunic vbranih sem glasove mile,
Izdihljeje obupnega strunárja,
Ki ptuja bila sreče mu je zarja,
Ker smertne so pušice ga ranile.

Zastonj, tako se strune so glasile,
Od dneva v mrak se pevec s petjem vkvarja,
Z obupom Eumenidna moč ga vdarja,
Da rane bi se serčne ne celile.

„Dopredla je življenje kratko Parka,
Zagledal kmalu si deželo milo,
Kjer tebe čakal z Larvo je Petrarka“.

„Ovija lovor Tvojo že gomilo,
Nihče ne žali več te brez prevdarka,
Odkar si srečno združen z Bogomilo“.

Gr. Krek.

Slovenski Leander.

Novela po narodni kranjski povedki.

(Konec.)

VII.

„Jelka, lepo se opravi; danes pojdemo v Loko. Prišli so bistriški gosp. opat s svojim mladim unukom Falkenbergom. Falkenbergi so imenitni vitezi, in že sva se z gospod opatom sporazumela, naj se falkenberžki in karlovški rod ozko združi“.

Tako govorijo stari Karlovčan k svoji hčericí.

Jelka, ktera je obledéla, ko je te besede zaslišala, vendar kot pokorna hčerka nič ni na to rekla, ampak se čedno obleče, in se z očetom peljá prek jezera v bližnji ložki gradič. Ko se memo karlovškega pritoka peljá, ji perstan, ki ga ji je poklonil vitez Šteberk, smukne v jezero. To je hudo znamenje, si misli, in bila je v sercu zlo nemirna.

Prideta z očetom pred grad; vratar se jima globoko priklone, vrata odpre, ter z velikim zvonom pozvoni v znamenje, da grad bode sprejel velikega gosta. Opat sami grejo gostu naproti, in prav serčno pozdravijo starega Karlovčana.

„To je Vaša hčerka? — vprašajo prav ljubeznjivo — ljubo dekletu, kako si veliko zrastle! Nisem te še vidil, kar si prišla iz Benetk; — no, veseli me, da vidim tako nadelpolno gospodičino — ponos dragega svojega prijatla“.

Med tem pogovorom stopijo vsi v sobano, kjer jim se pokloni mladi Falkenberg. Hitro stopi k Jelki in začne prav prijazno ž njo govoriti. Al Jelka je bila sicer čednih, pa kratkih besed; zmirom je sramožljivo gledala na tla. Tudi pri obedu, kjer je mlademu Falkenbergu nasproti sedeti mogla, je okovarjala svoj pogled in ni mu dala uživati slasti svojih krasnih modrih oči. Falkenberg je bil vès nemiren, in je tožil proti svojemu stricu merzloto Jelkino; al stari opat so ga tolažili, naj le večkrat Karlovčane obiše; se bode že mladi gospodični prikupil.

Še le proti večeru so Karlovški zapustili Loko, in se po jezeru spet nazaj v svoj grad peljali. Jelka je bila silo žalostna, in komaj je pričakovala noči, da odkrije tožnost svojega serca svojemu ljubemu.

Celo noč ni nič spala, temoč bédela in molila je. Polnoči mine, in čuj! sedaj se odbijajo po jezeru znani sladki glasovi milozvučne mandoline. Hitro beží skoz vertne vrtice na vert, in odkritoserčno pové, kakošen namen da ž njo imajo njeni oče, in da jo hočejo s Falkenbergom zaročiti.

„Vendar moj dragi Lupo! nikdar, nikdar; — tvoja ali pa nobenega drugega! Pa kako sem nemirna; tvoj perstanj mi je včeraj v jezero padel, to je kobno znamenje“.

Šteberk jo tolaži, naj zaupa v Boga in njegovo dobro srečo, in reče, da kakor dolgo bo njegova desnica znala še meč nositi, je ne bode nikdo silil, serce komu dati, kogar ne ljubi. Še le čez mesec dni obljudi vitez Šteberk

*